

Vlaams
Parlement

stuk **51** (2014-2015) – Nr. 3
ingediend op 12 december 2014 (2014-2015)

Verslag

van de Vlaamse Regering

Overzicht van door de Vlaamse overheid
op te volgen EU-dossiers.
Juli 2014

Verslag

namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke
Ordening, Energie en Dierenwelzijn
uitgebracht door de heer Axel Ronse

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts.

Vaste leden:

de heren Piet De Bruyn, Andries Gryffroy, Bart Nevens, Axel Ronse, Ludo Van Campenhout, Wilfried Vandaele;

de heren Robrecht Bothuyne, Lode Ceyssens, de dames Tinne Rombouts, Valerie Taeldeman;

de dames Gwenny De Vroe, Lydia Peeters;

de heer Rob Beenders, mevrouw Ingrid Lieten;

de heer Hermes Sanctorum-Vandevoorde.

Plaatsvervangers:

de heer Jelle Engelbosch, mevrouw Sofie Joosen, de heren Jos Lantmeeters, Jan Peumans, de dames Grete Remen, Sabine Vermeulen;

mevrouw Sonja Claes, de heren Jos De Meyer, Bart Dochy, mevrouw Katrien Partyka;

de heren Mathias De Clercq, Willem-Frederik Schiltz;

mevrouw Els Robeyns, de heer Bruno Tobback;

de heer Johan Danen.

Toegevoegde leden:

de heer Stefaan Sintobin.

Stukken in het dossier:

51 (2014-2015) – Nr. 1: Verslag EU-dossiers

– Nr. 2: Verslag namens de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking, Toerisme en Onroerend Erfgoed

INHOUD

I.	Presentatie door de Algemene Afvaardiging	4
1.	Inleiding door mevrouw Julie Bynens, algemeen afgevaardigde van de Vlaamse Regering bij de Europese Unie	4
2.	Overzicht van de recente raden door mevrouw Marjan Decroos, verantwoordelijke voor Leefmilieu bij de Algemene Afvaardiging	5
2.1.	Raad Leefmilieu van 28 oktober 2014	5
2.2.	Europese Raad van 23 en 24 oktober 2014 – pakket klimaat/energie 2030	7
II.	Vragen van de leden	9
	Gebruikte afkortingen	12
	Bijlage: zie dossierpagina van dit stuk op www.vlaamsparlement.be	

De Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening, Energie en Dierenwelzijn hield op 4 november 2014 een gedachtewisseling over de door de Vlaamse overheid op te volgen EU-dossiers met mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, mevrouw Julie Bynens, algemeen afgevaardigde van de Vlaamse Regering bij de Europese Unie en mevrouw Marjan Decroos, verantwoordelijke voor Leefmilieu bij de Algemene Afvaardiging.

De getoonde presentatie van de Algemene Afvaardiging is terug te vinden op de [dossierpagina](#) van dit stuk op www.vlaamsparlement.be.

I. Presentatie door de Algemene Afvaardiging

1. Inleiding door mevrouw Julie Bynens, algemeen afgevaardigde van de Vlaamse Regering bij de Europese Unie

Europa is geen buitenland, aldus mevrouw *Julie Bynens*, maar een verlengstuk van de regio en het land. Het is een beleidsniveau met een bijzonder grote impact op het Vlaamse beleid, zeker op het vlak van leefmilieu. Niet alleen legt Europa doelstellingen op, het kan ook sancties treffen als bepaalde regels niet nageleefd worden. Dat was bijvoorbeeld het geval bij het stedelijke afvalwater.

Een goede opvolging van en een stem in het Europese beleid zijn dan ook wezenlijk. Dat is precies de taak van de Algemene Afvaardiging van de Vlaamse Regering in de Belgische Permanente Vertegenwoordiging bij de EU. Zij is het frontoffice van de Vlaamse Regering bij de EU-instellingen, in eerste instantie de Raad van Ministers, maar ook de Europese Commissie. Daarnaast houdt de afvaardiging contact met de Europese parlementsleden, met andere lidstaten en regio's.

Maandelijks rapporteert de afvaardiging aan de regering met een mededeling, die een overzicht biedt van de voorstellen van richtlijnen, de aangenomen richtlijnen, de eventuele inbreukdossiers en een blik vooruit op de maand nadien. Die maandelijkse mededeling wordt ook aan het Vlaams Parlement bezorgd.

De afvaardiging bestaat uit ongeveer 25 personen, waarvan er 17 al dan niet voltijds gedetacheerd zijn uit de beleidsdomeinen. Voor het domein Leefmilieu zijn dat mevrouw Marjan Decroos voor het leefmilieubeleid en de heer Jan Haers voor het energiebeleid. Zij volgen de werkzaamheden in de raadswerkgroepen die de Raad van Ministers voorbereiden.

De standpuntbepaling en de wijze van vertegenwoordiging zijn voor België, het officiële lid van de EU, en zijn regio's geregeld in een samenwerkingsakkoord van 1994. De bevoegdheden zijn onderverdeeld in zes categorieën. Naargelang de categorie voert een Belgische minister of een deelstaatminister het woord in de Raad van Ministers. Leefmilieu hoort tot de derde categorie waardoor volgens een toerbeurtsysteem een deelstaatminister namens België het woord voert. Tot juni 2015 is dat de minister van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Voor energiebeleid is de federale minister woordvoerder met een deelstaatminister als assessor.

Sinds 1994 is er zowel op Belgisch als op Europees niveau heel wat veranderd. In België zijn er de staatshervormingen. Op Europees vlak heeft het verdrag van Lissabon van 2009 de rol van de nationale en regionale parlementen versterkt door hen de mogelijkheid te geven om een subsidiariteitstoets van Europese regelgeving in de ontwerpfase door te voeren. De herziening van het samenwerkingsakkoord zal allicht in de komende maanden op de agenda staan.

2. Overzicht van de recente raden door mevrouw Marjan Decroos, verantwoordelijke voor Leefmilieu bij de Algemene Afvaardiging

2.1. Raad Leefmilieu van 28 oktober 2014

Mevrouw *Marjan Decroos* stelt dat België op de Raad Leefmilieu van 28 oktober vertegenwoordigd werd door de Brusselse minister van Leefmilieu, mevrouw Céline Fremault.

2.1.1. Vergroening van het Europese Semester en de Europa 2020-strategie

Het eerste agendapunt was de vergroening van het Europese Semester en de Europa 2020-strategie. Het Europese Semester is een jaarlijkse afstemming van het economische beleid van de lidstaten. De Europese Commissie geeft de lidstaten richtsnoeren waarmee ze rekening moeten houden bij de nationale hervormingsprogramma's. Over die hervormingsprogramma's worden landspecifieke aanbevelingen geformuleerd, voornamelijk inzake begrotingsdiscipline en economisch beleid. Omdat de hervormingsprogramma's bedoeld zijn om groei en werkgelegenheid te stimuleren – een van de prioriteiten van de Europa 2020-strategie – gaan de aanbevelingen ook breder.

De Europa 2020-strategie, die dus ook meespeelt in het Europese Semester, bestaat uit vijf clusters kerndoelstellingen, over klimaat en energie, werkgelegenheid, onderwijs, onderzoek en ontwikkeling, armoede. De vijf clusters moeten elkaar versterken en omgezet worden in nationaal beleid om de hoofddoelstellingen groei en werkgelegenheid te bereiken. Daarnaast bevat de strategie nog zeven 'flagship initiatives' of kerninitiatieven over onderwijs, jeugd, werkgelegenheid en industrie. In 2011 bracht de Europese Commissie ook het kerninitiatief efficiënt gebruik van hulpbronnen uit.

De Raad Leefmilieu debatteert jaarlijks over de vergroening van het Europese Semester en de 2020-strategie. Omdat de 2020-strategie aan een tussentijdse herziening toe is – daarover loopt trouwens een publieke consultatie – achtte het Italiaanse voorzitterschap het opportuun meer invloed uit te oefenen door er raadsconclusies over aan te nemen. Het werd ook het thema van de informele Raad van juli in Milaan, waar er ook een gezamenlijke interessante sessie met de ministers van Werkgelegenheid gehouden werd over groene werkgelegenheid.

Op 28 oktober heeft de Raad Leefmilieu conclusies aangenomen die vooral het potentieel van de kringlooeconomie voor economische groei en jobs benadrukken. De raad suggereert om bij de herziening de hulpbronnenefficiëntie beter te integreren in de 2020-strategie, bijvoorbeeld door een Europese niet-bindende doelstelling daarover goed te keuren. Een andere conclusie is dat de Raad Leefmilieu vraagt om meer betrokken te worden bij het Europese Semesterproces.

2.1.2. Herziening van de Afvalrichtlijn

Een tweede hoofdpunt was de herziening van de Afvalrichtlijn. In juli heeft de Europese Commissie een pakket voorgesteld over de kringlooeconomie. In dat pakket zitten mededelingen over groene werkgelegenheid en over kringlooeconomie, en het belangrijkste voorstel tot herziening van een zestal afvalrichtlijnen, waaronder de kaderrichtlijn Afval, maar ook de richtlijn over verpakkingsafval. Het meest in het oog springende van het voorstel zijn de strengere doelstellingen voor de recyclage van stedelijk afval en verpakkingsafval. Tegen 2025 mag er geen recycleerbaar afval meer gestort worden. De doelstellingen zijn voor Vlaanderen zeker haalbaar, in tegenstelling tot sommige Oost-Europese lidstaten die het al moeilijk hebben met de bestaande doelstellingen.

Daarnaast wordt er een vroeg waarschuwingssysteem voorgesteld, waarmee de Europese Commissie tijdig wil controleren of de lidstaten goed op weg zijn om de doelstellingen te bereiken. Als dat niet het geval is, wordt van hen een plan gevraagd om een tandje bij te steken.

De definities van de verschillende richtlijnen worden voorts beter op elkaar afgestemd. De berekeningsmethodes worden verfijnd en de toepassing ervan geharmoniseerd.

Voorts worden er ook minimumvereisten voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid voorgesteld.

Het voorstel is in juli verschenen en op raadswerkgroepsniveau een eerste keer besproken. Het Italiaanse voorzitterschap vond het de moeite om het voor een oriënterend debat voor te leggen aan de ministers. De Oost-Europese lidstaten vonden het ambitieniveau te hoog gezien hun nationale omstandigheden. België heeft evenwel het ambitieniveau verwelkomd, opnieuw met verwijzing naar het potentieel van de kringlooeconomie en het duurzaam materialenbeheer voor de economische groei en de creatie van werkgelegenheid. Uit het debat bleek ook dat veel lidstaten vroegen om meer aandacht voor de eerste trap in de afvalhiërarchie, namelijk de preventie.

2.1.3. Raadsconclusies ter voorbereiding van de klimaatconferentie in Lima

Een derde hoofdpunt waren de raadsconclusies ter voorbereiding van de klimaatconferentie in Lima. Jaarlijks bereidt de Raad Leefmilieu in oktober de klimaatconferentie onder de koepel van de United Nations Framework Convention on Climate Change voor. In tegenstelling tot de vorige jaren was er relatief weinig discussie over de inhoud. Lima is de laatste klimaatconferentie voor de conferentie van Parijs, waar de goedkeuring van een nieuw klimaatinstrument, een nieuwe wettelijk bindende overeenkomst die op alle partijen van toepassing is, gepland is. De EU is het eigenlijk eens over wat dat instrument allemaal moet bevatten: compliance, internationale marktinstrumenten, ambities die zo nodig bijgesteld kunnen worden.

De EU hamert ook op de totstandkoming in Lima van een internationale procedure om de voorgenomen nationale vastgestelde bijdrages te bespreken en te analyseren. Die bijdrages zijn het aanbod voor het nieuwe klimaatinstrument dat elke partij ter tafel zal leggen in het eerste semester van 2015. Voor de EU moet de kern van de bijdrage de mitigatie zijn, dus de broeikasgasemissiereductie. Daarnaast ijvert de EU voor een procedure met criteria die het mogelijk maken de bijdrages te vergelijken en zo dus na te gaan of ze billijk en voldoende ambitieus zijn om de tweegradendoelstelling te bereiken. De EU wil alles beslist hebben in Lima zodat op de conferentie van Parijs enkel nog de rekensom moet gemaakt worden.

Op 28 oktober slaagde de Raad Leefmilieu erin de voorgenomen vastgestelde nationale bijdrage van Europa, de 40 percent reductie van broeikasgasemissie tegen 2030 waarover de Europese Raad zich de week ervoor akkoord verklaard had, in zijn raadsconclusies verder in te vullen. De EU zal die doelstelling neerleggen in het eerste kwartaal van 2015.

In de raadsconclusies ter voorbereiding van Lima staat ook een paragraaf over de internationale klimaatfinanciering en het belang daarvan voor het welslagen van de klimaatconferenties van Lima en Parijs. Ook daarop wordt er meer in detail ingegaan op de Raad Ecofin van 7 november.

2.2. Europese Raad van 23 en 24 oktober 2014 – pakket klimaat/energie 2030

2.2.1. Doelstellingen

De mededeling over het pakket klimaat/energie, verschenen in januari 2014, bevatte een reeks voorstellen van doelstellingen tegen 2030, waaronder ten minste 40 percent broeikasgasemissiereductie ten opzichte van 1990 en ten minste 27 percent van de energieconsumptie te halen uit hernieuwbare energiebronnen. Beide doelstellingen zijn ondertussen overgenomen door de Europese Raad. In juli bracht de Europese Commissie vervolgens een mededeling over energie-efficiëntie uit, waarin voorgesteld werd om 30 percent energie te besparen tegen 2030. Die doelstelling is door de Europese Raad nu afgezwakt tot ten minste 27 percent. In 2020 zal dat streefdoel herbekeken worden om na te gaan of 30 percent besparing toch niet kan gerealiseerd worden tegen 2030.

2.2.2. Verdeling over de lidstaten van de algemene doelstellingen

De broeikasgasemissiereductie van 40 percent zal verdeeld worden over de lidstaten in nationale doelstellingen.

De doelstellingen voor hernieuwbare energiebronnen en energie-efficiëntie worden niet verdeeld over de lidstaten. Om die doelstellingen toch te bereiken wordt er een governancesysteem uitgewerkt. Dat zal gebaseerd zijn op de nationale klimaat- en hernieuwbare energie-efficiëntieplannen. Bijsturingen in de loop van het proces zullen mogelijk zijn. Zo wil Europa de nationale bevoegdheid over de energiemix niet bruuskeren.

Op vraag van lidstaten die zich geïsoleerd voelen van het elektriciteitsnetwerk, herbevestigen de raadsconclusies de doelstelling om minstens 10 percent interconnecties te hebben tegen 2020. Op hun bijkomende vraag om de doelstelling op te trekken naar 15 percent is niet ingegaan, wel krijgt de interconnectie van geïsoleerde lidstaten prioriteit.

De energiebevoorradingszekerheid is een bekende zorg, vooral van lidstaten die aan Rusland grenzen. Dat komt ook aan bod in de conclusies van het pakket klimaat/energie 2030 in de zin dat energie-efficiëntie en hernieuwbare energie kunnen bijdragen tot de bevoorradingszekerheid.

2.2.3. Verdeling over ETS – non-ETS

ETS

De reductie van de broeikasgasemissies moeten op kostenefficiënte wijze gehaald worden door de industrie die deelneemt aan het Europese emissiehandelssysteem (ETS-sector), maar ook door de andere sectoren, met name de transport-, gebouwen- en landbouwsector. De ETS-sector moet 43 percent reductie halen en de non-ETS-sector 30 percent ten opzichte van 2005. In zijn conclusies pleit de raad voor een goede – lees betere – ETS-markt, met een aangepaste koolstofprijs die low-carboninvesteringen aanmoedigt. Op de Europese Raad refereert ook aan het marktstabiliteitsinstrument, een voorstel waarover de raads werkgroep Leefmilieu en het Europese Parlement debatteren.

Mede op vraag van België en Vlaanderen, krijgen lidstaten ook na 2020 de mogelijkheid om industrieën, onderhevig aan concurrentie, te beschermen tegen carbon leakage door gratis emissierechten toe te kennen. Een en ander wordt wel beter afgestemd op de huidige productieniveaus.

Non-ETS

De niet-ETS-sector-doelstelling moet onder de lidstaten verdeeld worden en daarover was er de meeste discussie. De Europese Raad heeft uiteindelijk beslist dat de verdeling zal gebeuren op basis van financiële draagkracht. Dat verdelingscriterium geldt trouwens ook voor het huidige 2020-pakket. Het verschil is dat nu alle lidstaten effectief moeten bijdragen. Dat de verdeling enkel gebeurde op basis van bbp per capita, was voor België een harde noot. België pleitte ervoor rekening te houden met de kosteneffectiviteit opdat de investeringen gebeuren in de lidstaten waar ze het meest kostenefficiënt kunnen zijn. Lidstaten met een bbp per capita hoger dan het Europese gemiddelde krijgen wel de toegift dat hun doelstelling evenredig wordt aangepast zodat ze de kosteneffectiviteit van de inspanningen zal weerspiegelen. De Europese beslissing kleefte geen cijfers op de inspanningen, dat komt nog.

2.2.4. Flexibiliteit

Het behalen van de nationale doelstelling hangt af van de kwaliteit van de flexibiliteitsinstrumenten. De flexibiliteit van het huidige pakket blijft bestaan. Ook de non-ETS-doelstellingen kunnen tussen de lidstaten geruild, verkocht en aangekocht worden. Het huidige flexibiliteitsinstrument werkt evenwel niet: weinig landen hebben een overschot en de landen die een tekort hebben, vinden geen aanbod. Het wordt desalniettemin voortgezet en men zegt dat het beter zal werken.

Een andere discussie die tot op de Europese Raad gevoerd is, gaat over een nieuw flexibiliteitsmechanisme waarbij lidstaten kunnen kiezen voor een beperkte eenmalige vermindering van de ETS-rechten om tegemoet te komen aan de non-ETS-doelstellingen.

2.2.5. Solidariteit

De spreker concludeert dat de raadsbeslissingen bulken van de solidariteit met de armere lidstaten. Dat het bbp per capita het criterium wordt voor de verdeling in de non-ETS-sector is daar het meest tekenende voorbeeld van.

Het akkoord bevat nog enkele extra solidariteitsmechanismen zoals de mogelijkheid voor de armere lidstaten om gratis emissierechten aan hun energiesector te blijven uitdelen. Op die artikel 10C-toepassing is toch heel wat kritiek. De Europese Raad heeft daarop de nodige voorwaarden toegevoegd: de toepassing moet beter gecontroleerd worden en moet bijdragen tot de modernisering van de energiesector. Twee procent van de emissierechten zal gestort worden in een fonds dat de armste lidstaten zal bijstaan bij energie-efficiëntiemaatregelen. Ten slotte wordt, net als in het huidige 2020-pakket, 10 procent van de emissierechten verdeeld onder lidstaten met een bbp per capita onder de 90 procent van het EU-gemiddelde.

2.2.6. Volgende stappen

Begin 2015 worden de wetgevende voorstellen van de nieuwe Europese Commissie verwacht, net als de zogenaamde 'effort sharing', de tabel met de verdelingscijfers.

Ook het wetgevende voorstel van de commissie inzake de marktstabiliteitsreserve doorloopt de procedure. De prijswerking van de ETS is belangrijk om op een kostenefficiënte manier de doelstellingen van het 2020-pakket te realiseren.

Uiteraard moeten de internationale onderhandelingen blijvend gevoerd worden met als belangrijke basis de Europese ambities.

Tot slot heeft de Europese Raad beslist om alle elementen van het kader te blijven evalueren en aan te sturen. De Europese Raad heeft die paragraaf zelf toegevoegd om tegemoet te komen aan de zorg die leeft in sommige lidstaten, onder meer over de non-ETS-sector en de energie-efficiëntie. De wetgevende voorstellen zullen nu eerst in de Raad Leefmilieu besproken worden, maar indien nodig kan de Europese Raad het dossier naar zich toe trekken.

II. Vragen van de leden

De fractie van de heer *Hermes Sanctorum-Vandevoorde* is teleurgesteld over het pakket maatregelen dat door de Europese Raad werd beslist. Hier in de commissie wordt echter eerder een detaildiscussie dan een grote ideologische discussie gevoerd. Toch moet het hem van het hart dat de maatregelen ruimschoots onvoldoende zullen zijn om de Vlaamse doelstellingen tegen 2050 te halen. Uiteindelijk zijn de broeikasgasemissies bindend op lidstaatsniveau, de hernieuwbare energie bindend voor Europa, en is de energie-efficiëntie alleen indicatief. De minister antwoordde recent op een actuele vraag (*Hand. VI.Parl. 2014-15, 22 november 2014, nr. 7*) dat Vlaanderen voor bindende doelstellingen is, maar welk standpunt nam het effectief in bij Europa? Zo het er niet voor pleitte om alle doelstellingen bindend te maken, wat was daar het motief voor?

Bij mevrouw Decroos informeert hij naar de verdere afspraken over de internationale klimaatfinanciering en meer details over de verdeling. De flexibiliteit tussen ETS en non-ETS lijkt hem een uitholling van de klimaatstrategie. Ook van de minister wil hij hierover het Vlaamse standpunt kennen.

Ondertussen staat wetenschappelijk vast dat de Europese normen voor luchtkwaliteit achterhaald zijn en dus strenger dienen te zijn. Wat is de stand van zaken op politiek vlak? De methode om de uitstoot van wagens te simuleren stond wel in het verslag (*Parl.St. VI.Parl. 2014-15, nr. 51/1, p. 45*), maar met weinig detail. De werkelijke uitstoot is sowieso een pak hoger dan de simulaties. Zijn er al Europese voorstellen over?

Het verslag vermeldt ook dat er een flexibele inventarisatiemethode komt voor emissies zonder de integriteit van het instrument te ondermijnen. De heer Sanctorum-Vandevoorde vraagt wat die flexibiliteitsmechanismen precies inhouden.

Mevrouw *Marjan Decroos* stelt dat de ministers van Leefmilieu discuteerden of klimaatfinanciering wel aan hen toekomt omdat sinds enkele jaren de ministers in de Raad Ecofin conclusies nemen over klimaatfinanciering. De Raad Leefmilieu besloot daarover toch uitspraak te doen omdat zijn conclusies als het Europese standpunt in die aangelegenheden worden beschouwd. De raad bevestigt het voornemen om tot 2020 jaarlijks 100 miljard dollar uit publieke en private bronnen aan klimaatmaatregelen te besteden. In de ontwerpconclusies van de Raad Ecofin wordt duidelijk dat die raad cijfers zal geven over de resultaten van de EU tot 2013. Sommige lidstaten hebben daarnaast al een bedrag beloofd voor het Groen Klimaatfonds (Green Climate Fund). Dat zal ook in de conclusies van de Raad Ecofin staan. Dit bewijst voor de spreker dat Europa de daad bij het woord voegt, vooral ook om de ontwikkelingslanden over de brug te krijgen voor een omvattend systeem.

Wat de luchtkwaliteit betreft, stelt mevrouw Decroos dat er inderdaad twee wetgevende voorstellen zijn: een nieuwe richtlijn over de middelgrote stookin-

stallaties en een herziening van de richtlijn over de nationale emissieplafonds. Vooral die herziening leidt tot discussies op raadsvergaderingsniveau. Zo lang daar geen overeenkomst over is, kan er geen vooruitgang geboekt worden. Het is dus nog niet besproken op politiek niveau. Wat niet betekent dat het van de baan is, de wetgevende procedure loopt. Ze stelt dat het allicht voor is voor het volgende voorzitterschap.

De bepalingen betreffende de uitstoot van wagens passen in een zeer technische herziening van de Euro5 en de Euro6-richtlijn. Vlaanderen heeft ter zake gesteld dat het probleem op Europees niveau moet worden opgelost, de simulaties moeten overeenkomen met de werkelijke emissies.

Mevrouw Decroos stelt dat het verslag een selectie is van de belangrijkste dossiers voor Vlaanderen, waaronder de luchtkwaliteit. Vlaanderen zag wel wat in die flexibiliteitsmechanismen omdat ook internationaal, volgens het verdrag over de grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand (LRTAP), ook dergelijke mechanismen gelden. De essentie is dat data kunnen worden aangepast aan nieuwe wetenschappelijke inzichten, evenwel zonder de integriteit van het instrument te ondermijnen.

Minister *Joke Schauvliege* beklemtoont dat Vlaanderen geen vragende partij was voor extra verschuivingen van ETS naar non-ETS en geen extra flexibiliteit of andere achterpoortjes bepleit heeft. Wat de doelstellingen voor energie-efficiëntie betreft, is Vlaanderen akkoord gegaan met het oorspronkelijke voorstel en heeft het dus geen wijzigingen, ook geen verstrenging, gevraagd.

Het is de heer *Hermes Sanctorum-Vandevoorde* onduidelijk waarom Vlaanderen niet aandringt op een bindend karakter van de drie types doelstellingen, bij voorkeur op lidstaatniveau. Louter indicatieve doelstellingen voor energie-efficiëntie zullen sowieso niet volstaan. Ook de effectiviteit van de bindende doelstellingen op Europees niveau voor hernieuwbare energie moet voor het lid nog blijken. Zonder bindende doelstellingen op lidstaatniveau kan geen enkele staat aangepakt worden als Europa de doelstelling niet haalt. Waarom heeft Vlaanderen niet aangedrongen op bindende doelstellingen in de drie gevallen?

Minister *Joke Schauvliege* suggereert de heer Sanctorum dat eens te bespreken met de minister bevoegd voor Energie. Vlaanderen is gewoon de conclusies van Europa gevolgd. Voor minister Schauvliege is dat goed genoeg.

Voor de heer *Robrecht Bothuyne* kunnen de broeikasgasemissies maar met 40 percent dalen als de lidstaten inzetten op hernieuwbare energie en energie-efficiëntie. Het ambitieuze doel is een reductie van 40 percent, hernieuwbare energie en energie-efficiëntie zijn de middelen daartoe. Het is volgens hem geen goed idee de drie op hetzelfde niveau te plaatsen.

De heer *Hermes Sanctorum-Vandevoorde* begrijpt niet dat de heer Bothuyne enerzijds zegt dat de eerste keuze in energiebeleid de energiebesparing is en hier geen bindende doelstellingen wil. Europa faalt hier, mede onder impuls van Vlaanderen, bij het voeren van een krachtig beleid. Maar het klopt dat het halen van de klimaatdoelstellingen wordt daardoor gehypothekeerd.

De heer *Bart Nevens* is blij dat Vlaanderen het Europese akkoord steunt en rekent op de minister opdat Vlaanderen zijn beloftes inlost.

Tinne ROMBOUTS,
voorzitter

Axel RONSE,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

bbp	bruto binnenlands product
Ecofin	Raad van Ministers van Economische Zaken en Financiën (van de Europese Unie)
ETS	emissions trading scheme
EU	Europese Unie
LRTAP	Long Range Transboundary Air Pollution